

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2691
Tarih : 19.08.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Sayıları bine yakın olan hasta tutsakların bir an önce bırakılmaları için gerekli düzenlemelerin ortaya konulması, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında Adli Tıp Kurumu'na yönelik operasyonlarla inceleme altına alınan kurumun daha önceki yıllarda verdiği kararların ve raporların yeniden değerlendirilmesi ve kurumda yapılan hukuksuz ve bilimsellikten uzak kararların ortaya çıkarılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Çağlar DEMİREL

HDP Grup Başkanvekili

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Cezaevlerinde hak ihlalleriyle beraber hasta tutsakların aciliyet içeren durumları oldukça kritik bir noktaya ulaşmış durumdadır. Son yıllarda insan hakları örgütleri ve cezaevindeki hak ihlalleri üzerine çalışan örgütler hasta tutsakların cezaevlerinde yaşam haklarının ihlal edildiğine yönelik önemli çalışmalar yürütmektedir. Hasta hakları açısından da bakıldığında, ağır ve aciliyeti olan hasta tutsaklar uluslararası insan hakları normlarına göre de muhakkak serbest bırakılmalıdırlar. 1990 tarihli "Mahpusların Islahı için Temel İlkeler" ve yine 14.12.1990 tarihli "Asgari Standart Kuralları" bu konuya dair önemli düzenlemeler içermektedir.

Hasta tutsakların yaşam hakkı gibi temel haklarının sağlanması için ulusal yasalarda da bazı düzenlemeler yapılmıştır. Çözüm sürecinin başladığı 2013 yılı Ocak ayında 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunu'nun 16. maddesindeki "Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazı üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabilir." değişikliği ile her ne kadar yetersiz olsa da olumlu bir düzenleme yapılmıştır. Ancak yasadaki en büyük eksiklik hasta tutsaklar için herhangi bir hastaneden alınan raporun geçerli sayılmayıp Adli Tıp Kurumu'nun rapor sunmasının beklenmesidir. Adli Tıp Kurumu ise bu süreçte oldukça siyasi, taraflı ve insan haklarından uzak kararlar alan bürokratik bir kurum olarak işlev görmektedir.

Çözüm sürecinin yürürlükte olduğu dönemde hasta tutsakların serbest bırakılması konusunda HDP olarak Adalet Bakanlığı'yla olumlu yönde görüşmeler yürütmüştük. Ancak bu olumlu görüşmelere rağmen Adli Tıp Kurumu'na yönlendirilen hasta tutsaklar durumu uzun bir sürece yayılmış ve sonunda da çoğunlukla olumsuz raporlar çıkarılmıştı. 2014 yılında HDP Heyeti olarak Bakanlığa sunduğumuz bilgilerde 619 hasta tutsaktan 267'sinin ağır hasta olmasından dolayı durumunun acil olduğunu iletmıştik. Ancak o dönemde ve sonrasında çok az hasta tutsak serbest kalabilmiş; kalan yüzlerce hasta tutsak hakkında da Adli Tıp Kurumu olumsuz karar vermiştir. Değiştirilen yasa tasarısındaki "tek başına yaşamı idam ettirememesi" ve "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" ibarelerindeki muğlaklıklar kullanılarak, Türkiye'de barışçıl ortamın oluşması açısından da kritik bir öneme sahip olan hasta tutsaklar sorunu AKP hükümetinin ve Adli Tıp Kurumu'nun tutumundan kaynaklı çözüme kavuşturulamamıştır. Sonuçta hasta tutsaklar hayatlarını kaybetmiş ve kaybetmeye devam etmektedir.

15 Temmuz darbe girişimi sonrasında ise Gülen Cemaati'ne yönelik yapılan operasyonların en kapsamlılarından biri Adli Tıp Kurumu'na yönelik yapılmış ve operasyonlarda çözüm sürecinde olumsuz kararlara imza atan kurumun başkanı Prof. Haluk İnce başta olmak üzere onlarca uzman, doktor gözüaltına alınmıştır. Ne yazık ki bugün görünen noktada bilimsel ve özerk olması gereken Adli Tıp Kurumu'nun özerklikten ve bilimsellikten uzak, siyasi kararlar verdiği net bir şekilde ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla Adli Tıp Kurumu'ndan görevden alınmalara yönelik yürütülecek soruşturma ve yargılamalarda, asıl olarak kurumun

hasta tutsakları ilgilendiren kararlarıyla yol açtıkları hak ihlallerinin ve insanlık su larının d hil edilmesi gerekmektedir.

Bugün itibariyle i lerinden 400'e yakın çok ağır durumda olan tutsa ın olduğu toplam 900'den fazla hasta tutsak cezaevlerinde yaşam mücadelesi vermektedir. Cezaevlerindeki mevcut sorunların mağduru olan ve sağlık hizmetlerinden mahrum bırakılan hasta tutsakların bir an önce bırakılmaları için gerekli düzenlemelerin araştırılması, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında Adli Tıp Kurumu'na yönelik operasyonlarla inceleme altına alınan kurumun daha önceki yıllarda verdiği kararların ve raporların yeniden değerlendirilmesi ve o dönemde yapılan hukuksuz ve bilimsellikten uzak kararların ortaya çıkarılması için bir meclis araştırması açılmasını talep etmekteyiz.